

Temaplan Karussen 2018-19

De siste årene har vi erfart at det er best å konsentrere seg om få temaer som går over hele året fremfor å skifte tema hver måned. Dette gir oss muligheten til å gå mer i dybden og å være impulsive og følge barnas eget initiativ og interesse (jfr. Barns medvirkning).

Vi har en filosofi om at "Veien blir til mens du går" – kanskje er barna opptatt av helt andre ting enn det vi voksne har bestemt.

Nytt formål til Rammepplanen for barnehagens innhold og oppgaver, trådte i kraft 1. august 2010:

"Barnehagen som pedagogisk virksomhet har sin egenart og sine tradisjoner som må ivaretas.

Anerkjennelse av barndommens egenverdi står sentralt i denne tradisjonen. Den helhetlige og integrerte tilnærmingen som karakteriserer barnehagens virksomhet, ivaretas i formålet blant annet gjennom begrepene omsorg, lek, læring og danning.

Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn hvor danning, omsorg, lek og læring står sentralt. I barnehagen er samhandlingsprosesser i lek og læring og det å ta hensyn til hverandre forutsetninger for barnets danning. Danning handler om å få et aktivt og bevisst forhold til omgivelsene og å reflektere over det en gjør i samspill med andre. Danning er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati. Barn må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg. Gjennom utforskning og samtale om verden og fenomener skaffer barn seg kunnskap og innsikt på mange områder. Danning er en kontinuerlig prosess som er tett sammenvevd med og danner grunnlaget for omsorg, lek og læring" (Sitat fra formålsparagrafen av 2010)

Det nye formålet uttrykker samfunnets endring i synet på barn og voksnes ansvar for å behandle barn som likeverdige individer. Formålet understreker at barn må møtes med tillit og respekt. Å bli tatt på alvor er viktig som motivasjon for læring, og som grunnlag for å utvikle tillit både til seg selv og andre. Perspektivet i den nye formålsbestemmelsen er utvidet til også å omfatte naturen. "Å ta vare på naturen og hverandre" rommer både empati og økologisk ansvar, og skal være en naturlig del av barnas dannelsesprosess. Dette er viktig for oss i arbeid med årets temaer.

I Ekrekroken barnehage har vi de siste par årene utviklet en ny, felles årsplan, etter en mal fra Bærum kommune. Denne er under stadig endring og redigering da vi fortsatt jobber med å implementere den nye rammeplanen for barnehager som kom i fjor. Vi vil derfor beholde den eksisterende fellesdelen inntil videre. Den finner dere på vår hjemmeside www.ekrekroken.no under menypunktet "Barnehagens planer, felles årsplan 2018-19".

Satsningsområder for Karussen/Ekrekroken barnehage 2018-19:

Lekens betydning for barns utvikling

Arbeid mot mobbing

Realfag – undring og glede knyttet til matematikk og realfag

Fysisk fostring

Språk i fokus

Jeg og verden

”Lekens betydning for barns utvikling”

Vi på Karussen ser at leken har en stor egenverdi for barna. Det at de kan få lov til å leke uforstyrret i lengre bolker i løpet av dagen gjør at de kan utforske, bearbeide og lære underveis. Vi ønsker å la barna få mulighet til å utfolde seg gjennom leken uten at vi som voksne skal avbryte i for stor grad. Dette kan føre til at vi innimellom kan endre på dagens planer om vi ser at leken i seg selv har stor verdi. Ber dere som foreldre ta en titt på ”sola” som henger på tavlen i garderoben og ligger under ”lek” i fellesdel årsplan om dere ønsker å se litt mer konkret hva vi mener at barna erfarer gjennom den frie leken.

Gjennom å utvikle god lekekompetanse vil også barna utvikle en høy sosial kompetanse med omsorg, respekt og tillit for mennesker og naturen rundt oss. Vi ønsker at barna gjennom leken skal utvikle en naturlig nysgjerrighet og lærevilje samt toleranse, interesse og engasjement for ulikheter i samfunnet.

Vi ønsker å bruke mye tid på den frie leken i hverdagen, samtidig som at de voksne skal være i nærheten som stillasbyggere og veiledere når det trengs. Vi kommer også til å ha lekegrupper/aktivitetsgrupper på avdelingen der vi som voksne setter sammen gruppene for å kunne sikre at alle barna kommer inn i gruppa og opplever vennskap og samhørighet på en god måte.

Gjennom leken ønsker vi også at barna skal få opplevelser som styrker og utvikler de både emosjonelt og intellektuelt, samtidig som at de skal få opplevelser av motgang og små tap gjennom å øve på konfliktløsning og forhandling.

Hvordan skal vi så legg til rette for alt dette og mer til?

- Gi tid og rom for lek
- Voksne som støtter opp om og hjelper barna inn i leken
- Voksne som kan hjelpe til med å sette i gang lek om barna ikke helt får det til
- Voksne som kan inspirere til lek i et miljø uten ”leksaker”, for eksempel skogen

- Dele opp i mindre grupper på avdelingen
- At vi har variert lekemateriell på avdelingen
- At vi voksne er gode på å følge barnas initiativ i leksituasjoner. La de oppleve at det de foreslår er verdifullt og nyttig.

"Arbeid mot mobbing"

På Karussen ønsker vi et miljø med respekt, tillit og tilhørighet for både barn og voksne. Vi ønsker at barna skal oppleve vennskap og gode relasjoner i hverdagen. I barnehagen har vi gjennom det siste året fokusert mye på "begynnende mobbeadferd" i barnegruppen og vi mener derfor at vi har kommet godt i gang med dette arbeidet. Dette kan dere lese mer om i fellesdelen av årsplanen.

Hva skal vi konkret gjøre for å unngå begynnende mobbeadferd på Karussen:

- Gi rom og mulighet for at alle barna er deltagende
- Være oppmerksomme og bevisste voksne som veileder i situasjoner som kan utarte seg til mobbeadferd
- Gi alle barna like muligheter til å påvirke/medbestemme
- Lekegrupper der man endrer konstellasjoner slik at alle opplever å kunne leke med alle
- La alle få oppleve at de blir satt i fokus i for eksempel samlingsstund

"Realfag – undring og glede knyttet til matematikk og realfag"

Karussen har i alle år hatt et sterkt fokus på realfag, da spesielt naturfag. Dette vil fortsatt være en av de temaene vi jobber mest med da det faller seg naturlig når man er ute i all slags vær. Vi har mye fokus på årstider og endringer i naturen, og vi jobber mye ut ifra "vær og føre". Vi ønsker også å kunne fokusere enda mer på antall, rom og form gjennom året, samtidig som vi vil dra inn mer forskning. Målet for Karussen med dette er at vi skal la barna få oppleve mestring og ikke minst bevare den iboende nysgjerrigheten og utforskertrangen som ligger naturlig hos barna. For å kunne få til dette kreves det voksne som tør å undre seg sammen med barna og ikke nødvendigvis være den som har svaret. Dere finner mye om tankene bak i fellesdelen av årsplanen så her vil det bli mer spesifikt hva vi gjør på avdelingen.

Aktiviteter og opplegg som skal fremme realfag:

Observasjon og undring over årets gang i naturen

- Følge med på endringer i naturen, for eksempel hva skjer med maurtua?
- Følge med på hva som skjer i fuglekassen våre

- Lete etter spor/spor tegn både i barnehagen og på tur
- Sette opp viltkamera for å kunne studere dyrelivet i nærheten
- Lete etter vårtegn (hva er vårtegn?)
- Hvordan kjennes årstidene på kroppen?
- Stimulere til fysisk aktivitet i naturen

Matte (antall, rom og form)

- Leke med tall og former (geometriske figurer)
- Formingsaktiviteter med fokus på former, størrelse og farger
- Sortering av former, farger, mengder, leker
- Lek med "Mattemaur" - et spill om tall
- Bruk av tall og symboler i hverdagssituasjoner (for eksempel telle antall barn i samling, telle kopper når vi dekker bord etc)
- Konstruksjonsleker i hverdagen
- Begrepsinnlæring
- Påkledning
- Måltidet
- Butikklek

Forskning/forsøk

- La barna få lov til å undersøke på egenhånd, og evt støtte opp/hjelpe til om de ønsker det
- Være deltagende og åpen for barnas undring
- Gjennomføre forsøk med for eksempel tyngdekraft der vi lurer og undrer før vi ser hva som skjer
- Være en inspirator i forhold til å undre seg
- La barna få prøve nye ting

"Fysisk fostring"

Fysisk fostring i barnehagen generelt og på Karussen spesielt er viktig. Det at et barn er fysisk aktivt fremmer et motorisk sterkt barn som i sin tur fremmer et godt grunnlag for god læring senere. Vi fokuserer derfor mye på å være ute og være i aktivitet, sommer som vinter. Vi ønsker at barna skal lære å like det å være ute og å være fysisk aktive, samtidig som at de skal lære å kunne la kroppen få hvile når den trenger dette. Vi ønsker derfor at barna skal få utfordringer, både fysisk og mentalt gjennom året som er tilpasset hvert enkelt barn og dets nivå.

Hva gjør vi konkret?

- Er mye ute, der det er rom for en annen type lek en det vil være inne
- Går mye på ski om vinteren (på barnas premisser)
- Går på turer i skog og mark der det kan være fysisk utfordrende å gå (tett skog, ujevnt underlag etc etc)
- Bruker gymsalen på Haslum skole når vi har mulighet til det
- Spiller ball sammen
- Har sangleker/barneleker som for eksempel hauk og due
- Gå på skøyter
- Sykler mye
- Hvilestund der vi fokuserer på total avslapping
- Klatre i trær
- Leker på klatrestativ

"Språk i fokus"

Et språklig sterkt barn står på mange felt sterkere en et språklig svakt barn, både i det sosiale og ellers. Vi kommer derfor til å bruke mye tid på språk i barnehagen. Metoder vi bruker her er f.eks det å lese for barna så mye som mulig - helst hver dag! Vi har også laget oss en hel del med hjelpemidler som går på ord, begreper og lignende. Dette kommer vi til å bruke i samlingsstunder. Det vi i hovedsak ønsker er at barna skal ha et godt ordforråd og at de skal ha mest mulig begreper inne før de starter på skolen. Vi kommer i år til å ha en språkgruppe på tvers av huset. Dette skal være et fora for barn som kan ha nytte av litt ekstra oppfølging når det gjelder språk. Dette er et lavterskel tilbud der vi justerer gruppen etter behov. Om det skulle være noen som trenger mer oppfølging vil vi også følge opp dette på avdelingen.

"Jeg og verden"

Rammeplan for barnehager 2017 sier:

"Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal by på varierte impulser, opplevelser og erfaringer og omfatte lokale, nasjonale og internasjonale perspektiver. Barnehagen skal synliggjøre samisk kultur og bidra til at barna kan utvikle

respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet. Barnehagen skal synliggjøre et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen.”

I fjor hadde vi på Karussen 7 nasjonaliteter representert på avdelingen. Dette brukte vi som et utgangspunkt for å sette fokus på det internasjonale samfunnet vi har, både i barnehagen og ellers i samfunnet. I år er det ikke like mange nasjonaliteter, men etter et vellykket opplegg i fjor ønsker vi å fokusere på noe av det samme. Vi vil starte på ”makro” nivå med fokus på hvert enkelt barn og dets familie. Her vil vi henge opp bilder, snakke om hvor de bor, hvem de bor sammen med etc. Det vi ønsker er at vi skal bli kjent med hver enkelt familie og ikke minst se at det finnes forskjellige familiekonstellasjoner og måter å leve på.

Når vi så har lyst til å gå videre vil vi se mer på verden utenfor familien. Vi skal i forbindelse med FN dagen ha et fokus på hvordan barn i andre land har det, vi skal lære en del om ”Solsikkebarna” og ”SOS barnebyer” underveis. Her har vi en del materiell som vi kommer til å bruke, både bilder, filmklipp, historier etc som vil vise oss hvordan noen barn har det andre steder. Barna som gikk på Karussen i fjor hadde noen punkter de hadde lyst til å finne ut om barna i de forskjellige landene vi jobbet med i fjor, og siden dette var punkter som engasjerte og interesserte barna har vi lyst til å ta utgangspunkt i de i år også. Eksempel på dette er:

- Hvordan snakker de?
- Hvordan ser de ut?
- Hva slags klær har de?
- Hvordan bor de?
- Hva spiser de?
- Hva slags dyr bor der?
- Er det varmt? Eller kaldt?
- Hvordan danser de?

Vi legger opp til at barna til en viss grad ”styrer” skuta videre slik at vi fokuserer på det barna er mest opptatt av. Om det er dyreliv, levesett eller annet som blir mest spennende vil derfor vise seg underveis. Vi tenker at gjennom denne innfallsvinkelen så har vi mulighet til å favne om ”alt”, gripe barnas initiativ og interesser og samtidig kunne bruke de voksnes kompetanse på forskjellige felt. Gjennom dette ønsker vi at barna skal få et innblikk og en begynnende kunnskap om ulikheter og mangfold i samfunnet, , det være seg levestandard, levesett, familiekonstellasjoner og lignende.

Vi ønsker også å dra inn matkultur, både Norsk/urnorsk (samisk) og internasjonal, ved å lage typiske retter fra de landene vi jobber med. Vi er også involvert i ”Norsk smakssule”, et opplegg laget av Arne Brimi som setter fokus på mat, smak og råvarer for barn. Selv om dette i utgangspunktet er et opplegg tuftet på norske matvaner/tradisjoner vil vi kombinere det med retter/smaker fra de landene vi skal

jobbe med. Målet er at barna skal få flest mulig smaksreferanser og gode opplevelser rundt mat, som i sin tur vil føre til bedre grunnlag for gode matvaner i voksen alder.

Når det gjelder den norske matkulturen så er det også mulig at vi drar inn både ysting av ost og partering av slakt underveis. Dette mener vi er viktig for å synliggjøre hvor maten kommer fra og for at barna skal få et bevisst forhold til matkilder.